Dette er våre anbefalinger

Ukom

FOR UNGE: HELSEHJELP OG KJØNNSINKONGRUENS

Dette er våre anbefalinger

Publisert 9. mars 2023

ISBN 978-82-8465-029-6

Vår undersøkelse viser at det er for stor variasjon i hvilken hjelp du får ut fra hvor du bor i landet.

Det er nå viktig å styrke både; hjelpetilbudet som gis i kommunene, av fastlegen og på helsestasjon, spesialisthelsetilbudet i hele landet og den nasjonale behandlingstjenesten. Det mener vi blant annet vil bidra til mindre uønsket variasjon og ventetid, slik at flere får rett hjelp til rett tid.

Alle har rett på trygg og forsvarlig helsehjelp, også barn og unge med kjønnsinkongruens og kjønnsdysfori. Det gir ikke bare rettigheter, men det stiller også krav om å gjøre helsehjelp og behandling så trygg og forsvarlig som mulig.

Vi ønsker derfor å gi helsetilbudet til barn og unge med kjønnsinkongruens et løft. Vi kommer med anbefalinger som skal bidra til å gi tryggere rammer for behandling og økt kunnskap.

- I vårt arbeid har vi sett at den nasjonale retningslinjen for kjønnsinkongruens som Helsedirektoratet ga ut i 2020, gir rom for ulike tolkninger. Vi anbefaler derfor at den nasjonale faglige retningslinjen for kjønnsinkongruens gjennomgås og oppdateres.

- I arbeidet med rapporten har vi sett at det er behov for mer kunnskap om kjønnsinkongruens og kjønnsdysfori.
  Ukom anbefaler at pubertetsutsettende behandling og hormonell og kirurgisk kjønnsbekreftende behandling for barn og unge defineres som utprøvende behandling. Dette er særlig viktig med tanke på den økte tilsøkningen av tenåringer. Rammene og prinsippene som da gjelder for behandlingen stiller tydeligere krav til å få:
  - god informasjon om behandlingen, både nytte, effekter, mulig risiko og bivirkninger,
  - en grundig utredning før behandling,
  - og tett oppfølging.

  I tillegg må helsehjelpen følges opp med systematisk innsamling av data/informasjon til kvalitetssikring og forskning.

- Vi anbefaler at det opprettes et nasjonalt medisinsk kvalitetsregister som gir en oversikt over behandlingen og effekten av denne.

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924